

Kunskapsskolan

Tumba

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2021/2022

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Fastställd av: Martin Norin, Rektor.

Upprättad: Augusti 2021

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Skolans redogörelse för hur man genomfört de åtgärder man planerade i föregående års plan (utvärdering av åtgärderna)

Vi har under läsåret haft en stabil personalgrupp som har fortsatt sitt arbete med att bygga hållbara och förtroendefulla relationer.

Läsåret 20/21 blev ett år som naturligtvis präglats mycket av pandemin. Höstterminen förflöt i stort sett som vanligt fram till höstlovet med få sjuka elever och medarbetare, men därefter ökade det. Från sista veckan av ht 20 har skolan haft delvis distansundervisning där två av 3 årskurser på högstadiet undervisats på distans medan mellanstadiet varit på plats (undantaget sista veckan av ht20, första veckan vt 21 och 2 dagar precis innan påsklovet då alla elever undervisades på distans). Vi bedömer att den rådande pandemin spelar en betydande roll för de något vikande resultaten i årets elev- och föräldraenkät är kopplade till trygghet- och trivsel och det gör det svårt att utvärdera.

Det osäkra läget gjorde att vi i början av vårterminen endast planerade för två veckor i taget, och lärarna var tvungna att göra om sina planeringar så att det skulle kunna genomföras både på skolan och på distans. Kommunikation från skolläddning till vårdnadshavare har skett regelbundet varannan torsdag under vårterminen.

Restriktionerna pandemin medfört, har inneburit att vi inte tagit emot externa besökare/vårdnadshavare på skolan, inte gjort utflykter/studiebesök, inte haft storsamlingar, inte kunnat genomföra våra informationsmöten, anpassat start- och sluttider och genomfört alla våra interna möten samt utvecklingssamtal och föräldramöten digitalt. För att skapa tid för lärarna att planera och omplanera har vi inte genomfört lika många stormöten som planerat under vårterminen och alla utvecklingsprojekt ställdes in.

Pandemin har tyvärr påverkat mer än vi kunde föreställa oss. För många elever är skolan en fast och trygg punkt där det finns vuxna som de har förtroendefulla relationer till. När skolorna gick över till distansundervisning så försvann denna trygghet.

Distansundervisningen kan också ha skapat en känsla av ensamhet. Den dagliga samlingspunkten försvann och helt plötsligt är det inte lika lätt att träffa skolkamraterna. För känslan av trivsel så är

större, schemabrytande aktiviteter som temadagar, utflykter o.s.v. av stor vikt och dessa har helt försvunnit p.g.a rådande restriktioner.

Under distansundervisningen har det varit färre vuxna på plats i skolan. Elever som varit på plats har fått mer spelrum och flera av skolans ytor har varit utan vuxen närvaro vilket bidragit till mer lek och støj som i sin tur stört arbetsron. Vi ser behov av att fortsätta prata om vikten av att alla vuxna agerar och verkar för att ordningsreglerna efterlevs. Vi behöver synliggöra och arbeta aktivt med både ordningsregler och konsekvenstrappan.

För många elever är skolan en fast och trygg punkt där det finns vuxna som de har förtroendefulla relationer till. När skolorna gick över till distansundervisning så försvann denna trygghet. Distansundervisningen kan också ha skapat en känsla av ensamhet. Den dagliga samlingspunkten försvann och helt plötsligt är det inte lika lätt att träffa skolkamraterna. För känslan av trivsel så är större, schemabrytande aktiviteter som temadagar, utflykter o.s.v. av stor vikt och dessa har helt försvunnit p.g.a rådande restriktioner.

Vi fortsatte under höstterminen och början av vårterminen med vårt förebyggande arbete med trygghet och trivsel. Alla basgrupper arbetar med övningar och diskussioner kopplade till trygghet och trivsel på en BG-samling i veckan. Skolans trygghetsteam är ansvarig för att ta fram dessa övningar och under detta läsår har övningarna och diskussionerna varit mer åldersanpassade så att årkurs 4-6 har haft vissa övningar och årskurs 7-9 har haft vissa övningar även om temat har varit samma för alla. De ämnen som berörts under läsåret är Nätkoll som innehåller kommunikation på sociala medier, näthat och nätmobbning, samt grooming, mobbning, gruppträck och studieteknik. Utöver detta har årskurs 4 och 5 under våren genomfört ett åtta veckor långt värdegrundsarbete med fokus på att vara en bra kompis och mycket gruppstärkande övningar. De har dessutom haft en temadag kring känslor, samtycke, stopp min kropp och HBTQ-frågor.

Antalet anmälda kränkningar detta läsår är 29 stycken precis som förra läsåret. Vi kan inte se att någon särskilt plats är extra utsatt utan kränkningen tycks ske lite varstans i skolan. Kränkningar via sociala medier ligger fortsatt lågt vilket vi tror har med att göra att vi har mobilförbud i skolan. Kränkningarna sker oftast verbalt och fysiskt. I det fall det skett fysiskt är det oftast i de lägre åldrarna (åk 4 och 5).

Skolans främjande arbete för att förhindra kränkande behandling av elever

Vi ser ett behov av att åter samla upp oss kring kärnuppdraget efter en lång period där vi arbetat mer "på egen kammare" än vanligt. Vi ser även att vi backar i elevenkäten kring trivsel, nöjdhet kring det egna lärandet och inflytandet över det, samt att skolarbetet känns stimulerande. Vi ser det som en effekt av ett år präglat av distansundervisning, omplanerade och förenklade planeringar och ett år där lärarna arbetat mer ensamma än vad vi är vana vid. Vi vill få eleverna att hitta tillbaka till glädjen och lusten till lärandet och i skolan! Vår undervisning ska kännas relevant och meningsfull, bjuda in till kreativitet och delaktighet, den ska utmana men också stötta. Det ska finnas en balans mellan krav, höga förväntningar och stöd.

Den prestationskultur vi lever i innebär en stor press på eleverna. Den måste vi hjälpa dem att hantera - både på ett organisatoriskt plan, men även på det psykologiska planet där vårt verktyg är den personliga handledningen.

När det gäller den organisatoriska delen är det viktigt att vi är välplanerade, tydliga, och strävar efter att skapa delaktighet och transparens - det ska vara tydligt vad som krävs. Vi vill inte att eleverna hamnar i den så kallade "examinationskulden" som lätt uppstår när många ämnen vill examinera i nära anslutning till varandra. Vi vill uppmuntra till fler redovisningsformer och kontinuerlig examination och insamlande av bedömningsunderlag - ett betyg får aldrig hänga på ett enskilt prov.

Vi har ett trygghets-och trivsel team på skolan som består av kurator och lärare från de olika

arbetslagen. Teamet ansvarar för att ta fram material för förebyggande värdegrundsarbete som genomförs på samlingstid 1 gång per vecka, samt följa upp arbetet och stötta kollegor.

Basgruppshandledare träffar sina grupper varje morgon och eftermiddag på gemensam samling.

Lärarna träffas i sina arbetslag varje morgon innan skoldagens början och kan lämna information till varandra om eventuella konflikter mellan elever eller elever som behöver tillfällig extra stöttning.

Personliga handledningssamtal 15 minuter per vecka mellan personlig handledare och elev.

Regelbundna basgruppsråd och elevråd 2 ggr per månad

Rutin att dokumentera incidenter/kränkningar i Drafit som går till både rektor och huvudman.

Följa upp elevernas upplevelse av trygghet och trivsel i kort-enkäter i november för att kunna ytterligare identifiera områden vi behöver arbeta vidare med.

Skolans mål och åtgärder för läsåret

Mål	Åtgärd	Ansvarig	När
Gemensam procedur för basgruppssamlingar och ph-samtal för ökad igenkänning och trygghet	Gå igenom och diskutera basgruppssamlingens innehåll samt hur man genomför ett ph-samtal. Alla arbetslag gör en långsiktig planering för basgruppssamling och PH-samtal.	Arbetslagsledare Personlig handledare	HT 21 VT 21
Arbeta regelbundet med trygghet och trivsel på basgruppssamling	Trygghet och trivsel-team tar fram övningar och gör en planering som arbetslagen beslutar om veckodag för genomförande samt anpassning utifrån ålder.	Trygghet & Trivsel -team Arbetslagsledare/Handledare	Varje Vecka
Etablera förtroendefulla relationer till alla elever där de upplever delaktighet.	Personliga (enskilda) handledningssamtal 15 minuter per vecka. Gemensamma teman som arbetslagen planerar för med syftet att följa upp aktiviteter på både individ- och gruppnivå.	Arbetslagsledare Personlig handledare	Varje vecka
Förstärka skolkultur	Genomföra trivselaktiviteter och temadagar med värderingsövningar. Halloween, Globala målen (FN), Nobeldagen under HT 20, Kärlek/Vänskap/Sex/Samlevnad/HBTQ/Jämställdhet under VT. Dessutom genomföra Kunskapsjoggen för hela skolan med tema på hälsa och välbefinnande både HT och VT. Involvera elevrådet.	Rektor, Arbetslagsledare	HT 21 VT 22
Öka trygghetskänslan och förutsägbarheten i	Synliggöra och arbeta med ordningsreglerna och	Rektor, Personliga	HT 21/VT22

att känna till vilka ordningsregler som gäller i skolan.	konsekvenstrappan	handledare	
Involvera eleverna i planering av arbetsmiljö, hållbar utveckling och trivsel	Genom basgruppsråd och elevråd	Elevrådsansvarig	HT21/VT22

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

Steg 1 Anmäla kränkande behandling

Elev som upplever sig ha sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (nedan kallat kränkning) ska informera en medarbetare på skolan som då skyndsamt gör en kränkingsanmälan via länk från Kunskapsporten till Draftit.

Följande steg hanteras av rektor, biträdande rektor samt kurator på skolan.

Under arbetets gång finns möjlighet att delegera ärendet, att begära komplettering av den som anmälde ärendet samt att redigera rapporten.

Steg 2 Utredning

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i om den anmälda händelsen objektivt är att anse som kränkande behandling. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit en kränkning i lagens mening.

Om händelsen inte rent objektivt är att anse som en kränkning, bör den elev som känner sig utsatt få stöd i sin känsla. Men eftersom det inte finns någon som kan anses ha kränkt eleven kan vi heller inte vidta någon åtgärd mot någon annan.

Steg 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en kränkning skett, genomför skolan aktiva åtgärder så att kränkningen upphör. Skolans ansvar för detta är långtgående.

De åtgärder som genomförs ska såväl rikta sig mot den som kränker och den som utsatts för en kränkning.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

Steg 4 Uppföljning

Åtgärderna följs upp kontinuerligt för att säkerställa att åtgärderna leder till att kränkningarna upphör.

Steg 5 Avsluta ärende

Rektor är den som har behörighet att avsluta ett ärende.

Huvudmannen tar del av ärendet och godkänner att ärendet avslutas eller kontaktar skolan för ytterligare åtgärder i ärendet.

Så här kan man göra om det förekommer diskriminering, trakasserier, kränkande behandling:

- Stödjande samtal med den som utsatts för diskriminering eller kränkning
- Samtala med den/de som utfört handlingarna. Samtalen kan ledas av rektor, personlig handledare, elevhälsopersonal tillsammans eller var för sig, beroende på aktuell situation. Ibland kan det vara aktuellt att vårdnadshavare deltar.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Upprätta Åtgärdsprogram för konkreta psykosociala åtgärder, för den som utsatt
- Rektor kallar föräldrar, elev, berörd personlig handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare eller föräldramöte med samtliga inblandade.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.
- Eventuell polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Är det fråga om en lärare eller annan anställd som kränker elever kan även arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
- Särskild utbildning och information för elever och medarbetare i frågor som aktualiseras genom resultaten från de årliga enkätundersökningarna eller av ett enskilt fall.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälan's åtgärder och resultat.